

KARDEŞ KISKANÇLIĞI

- KARDEŞ KISKANÇLIĞI NEDİR?
- KARDEŞ KISKANÇLIĞININ NEDENLERİ NELERDİR?
- KARDEŞ KISKANÇLIĞININ BELİRTİLERİ
- EBEVEYNLER NELER YAPMALI?

KARDEŞ KISKANÇLIĞI NEDİR?

Kıskançlık, sevilen birinin başkası ile paylaşılmasına katlanamamaktır. Kıskançlığın içgüdüsel yani doğuştan getirdiğimiz genlerimize şifrelenmiş olduğu ileri sürülmektedir. Yaşamın her döneminde görülebilir ancak çocuklukta biraz daha yoğun yaşanabilir. Bu duyguyla ilk tanışma iki yaş civarındadır. Önemli olan ne boyutta yaşandığıdır. Çocuk, herkesin kendisinden daha iyi olduğunu ve kendisinin herkesten daha az sevildiğini düşünmeye başlar. Özellikle küçük çocuklarda yeni doğan kardeşi kıskanma kimi zaman yaşamı etkileyecek ve davranış bozukluğuna neden olacak derecede yoğun yaşanabilen bir duygu olabilmektedir.

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ NEDENLERİ

- İlginin bölünmesi
- Çocuğa daha az zaman ayırmak
- Dışarıdan kişilerin çocukla kardeşini kıyaslayıcı cümleler kurması
- O ana kadar kendine yöneltilen ilgi ve dikkatin kardeşine yöneltilmesinden doğan rahatsızlık en temel nedendir. Kardeşin doğmasıyla birlikte ona ayrılan zamanın azalması çocukta, bebeğe karşı gibi görünen ama aslında anne babaya karşı olan kızgınlık, kırgınlık gibi duyguların gelişmesine neden olabilir. Çocuk kendini terk edilmiş, güvensiz ve desteksiz hissetmeye başlar.
- Kıskançlık derecesinde rol oynayan bir başka etken de kardeşler arasındaki yaş farkıdır. Yaş farkı az olan kardeşlerde kıskançlığın görülme sıklığı, yaş farkı fazla olanlara oranla biraz daha yüksektir.

KARDEŞ KISKANÇLIĞININ BELİRTİLERİ

- Çocuk o güne kadar evde kendisi ilgi ve sevgi odağıyken birden ikinci plana itilmiş gibidir. Artık anne babasının ve diğer yakınlarının sevgi ve ilgisini kardeşiyle paylaşmak durumundadır. Sevilmediği düşüncesiyle anneden tamamen uzaklaşır, içe kapanır, yemek yememeye ve zayıflamaya başlayabilir.
- Kâbus gördüklerini, tuvaletinin geldiğini bahane ederek ilgiyi kendi üzerlerine çekmeye çalışırlar. Altını ıslatma, parmak emme gibi davranışlarla önceki gelişim evresine gerileme görülebilir.
- Huzursuz bir görünümüleri vardır, saldırgan davranışlarda bulunabilirler.
- Evden ayrılmayı reddetmeyle birlikte (Ör: okula gitmek istememe) baş ağrısı, mide bulantısı gibi psikosomatik belirtiler, (emin olmak için fiziki muayene yaptırılmalıdır) huzursuzluk, isteksizlik ve diğer stres belirtileri sık sık gözlenebilir.
- Anne babaya sık sık onu sevip sevmediklerini sorma ve sevgilerinden bir türlü emin olamama yaşanabilir .

EBEVEYNLER NE YAPMALI?

- Gelecek olan kardeş için yapılan hazırlıklara, alışverişlere çocuğun da dahil edilerek birlikte yapılması oldukça değerlidir. Bu süreçte ortak olmak, kardeşini beklerken heyecana ortak olması anlamına gelir.
- Küçük kardeşle ilgilenirken, bakım verirken çocuk da bu süreçte dahil edilerek birlikte vakit geçirilebilir ve basit sorumluluklar ile çocuğun özgüveni artırılabilir.
- Eve yeni bir kardeş gelmeden önce çocukla yapılan belli rutinleri, kardeşten sonra da devam ettirmek önemlidir.
- Başkalarının varlığında kardeş kıskançlığını dile getirmemeniz gerekir. Herhangi bir ortamda çocuğun kardeşini kıskanması ebeveyn tarafından sohbet konusu olduğunda, çocuk bununla ilgi çektiğini düşünerek kıskançlık davranışlarını pekiştirebilir.
- Çocukların yanlış davranışlarını diğer kardeş ile kıyaslayarak eleştirmek, doğru bir yol değildir. Bu durum, kardeşler arasında olumsuz düşünceler geliştirilmesine neden olabilir.
- Anne ve babanın, çocuklarının duygularını tanımaları önemlidir. 'Seninle daha çok oyun oynamamı istiyorsun, seni anlıyorum' gibi çocuğa ayna tutan cümleler, hem çocuğun duygularını tanımalarını kolaylaştırabilir hem de anlaşıldığını hissettirebilir. Yargılama içermeyen, anlayış içeren bu tutum, çocukların öfkelerini azaltmaktadır.

